

PRAVILNIK

O OZNAČAVANJU OBUĆE

("Sl. glasnik RS", br. 1/2014)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se zahtevi za označavanje glavnih delova obuće i materijala glavnih delova obuće koja je namenjena prodaji potrošačima, kao i zahtevi za dodatne pisane informacije koje prate obuću.

Definicije

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

1) *obuća* jeste proizvod, s pričvršćenim đonovima, izrađen za zaštitu ili pokrivanje stopala, koji se sastoji od sledećih glavnih delova koji mogu biti odvojeno stavljeni na tržište Republike Srbije:

- (1) gornji deo ili lice, koji predstavlja spoljnu stranu strukturnog elementa koji je pričvršćen na đon;
- (2) postava i uložna tabanica, koje predstavljaju unutrašnji deo obuće (u slučaju da u obuću nije ugrađena postava, pod postavom se podrazumeva naličje gornjeg dela ili lica);
- (3) đon, koji predstavlja donji deo obuće izložen habanju i pričvršćen na gornji deo ili lice;

2) *koža* jeste svaka vrsta krvna ili kože, sa svojom očuvanom prirodnom vlaknastom strukturom, i to:

- (1) štavljena koža koja se štavi tako da se dlaka ili vuna može a ne mora ukloniti i koja se izrađuje od krvna ili kože koji su tehnološkim postupkom razdvojeni ili razdeljeni na slojeve pre ili posle štavljenja (štavljena koža se ne smatra kožom ako se koža ili krvno mehanički ili hemijski rastavi na vlaknaste delove, komadiće ili prah pa se onda, sa ili bez spajanja vezivnim sredstvom, prerađuje u listove ili druge oblike), s tim da, ako štavljena koža na sebi ima površinski premaz nanesen na bilo koji način ili zlepiljenu polituru, takvi površinski slojevi ne smeju biti deblji od 0,15 mm; ili

- (2) koža pune zrnaste strukture (ili koža prirodnog lica) kod koje ni jedan deo površine nije uklonjen brušenjem, struganjem ili razdvajanjem (deljenjem, cepanjem) i koja ima izvornu prirodnu zrnastu površinu ako je izložena uklanjanju površinskog sloja;
- 3) koža *korigovanog lica* jeste koža na kojoj je premaz kojim je korigovano lice deblji od 0,15 mm ali ne prelazi jednu trećinu ukupne debljine proizvoda;
- 4) *tekstil* jeste materijal od prirodnih ili sintetičkih tekstilnih vlakana odnosno svaki tekstilni proizvod obuhvaćen posebnim propisom kojim se propisuju zahtevi za označavanje i obeležavanje tekstilnih proizvoda;
- 5) *piktogram* jeste slikovna oznaka glavnih delova obuće kao i slikovna oznaka sastava materijala od koga je izrađen glavni deo obuće;
- 6) *proizvođač* jeste pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje izrađuje obuću radi njenog stavljanja na tržište Republike Srbije ili lice koje se predstavlja kao proizvođač stavljanjem na proizvod svog poslovног imena, imena ili naziva, žiga, druge prepoznatljive oznake ili na drugi način;
- 7) *zastupnik* jeste pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srbiji, koje je proizvođač obuće pismeno ovlastio da za njegov račun preuzima radnje iz ovlašćenja, a u vezi sa stavljanjem obuće na tržište Republike Srbije;
- 8) *uvoznik* jeste pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srbiji koje stavlja na tržište obuću iz drugih zemalja;
- 9) *trgovac* jeste pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove za obavljanje prodaje robe, odnosno usluga, propisane zakonom kojim se uređuje trgovina;
- 10) *potrošač* jeste fizičko lice koje kupuje robu, odnosno usluge radi zadovoljavanja ličnih potreba ili potreba domaćinstva;
- 11) *isporuka na tržištu* jeste svako činjenje dostupnim obuće na tržištu Republike Srbije radi distribucije, potrošnje ili upotrebe, sa ili bez naknade;
- 12) *stavljanje na tržište* jeste prva isporuka obuće na tržište Republike Srbije.

Drugi izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku, koji nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, trgovina i zaštita potrošača.

Primena

Član 3

Ovaj pravilnik primenjuje se na obuću, uključujući i:

- 1) ravne cipele ili cipele s visokom petom za zatvoreni prostor ili za nošenje na otvorenom prostoru;

- 2) čizme do gležnja, polučizme (čizme do pola lista), čizme do kolena i čizme iznad kolena;
- 3) sandale različitog tipa, "espadrile" (cipele s gornjim delom od platna i đonom od pletenog materijala biljnog porekla), sandale sa kaiševima, obuću za tenis, različite vrste sportske obuće, sandale za kupanje i drugu svakodnevnu (neformalnu) obuću;
- 4) posebnu sportsku obuću koja je namenjena za sportske aktivnosti i ima, ili je predviđena za pričvršćivanje šiljaka, krampona, raznih vrsta kopči ili sličnih dodataka, kao i cipele za klizanje, skijanje i skijašku terensku obuću, obuću za rvanje, boks i biciklizam, kao i složene proizvode kao što je obuća sa pričvršćenim klizaljkama ili rolerima;
- 5) obuću za ples;
- 6) obuću izrađenu iz jednog komada, naročito onu nastalu oblikovanjem gume ili plastike, izuzimajući proizvode od tankog materijala (papira, plastične tanke folije, itd., bez pričvršćenog đona) za jednokratnu upotrebu;
- 7) cipele koje se nose preko druge obuće i koje su ponekad bez pete;
- 8) obuću sa đonom, obično namenjenu za jednokratnu upotrebu;
- 9) ortopedsku obuću.

Ovaj pravilnik primenjuje se i na obuću, kamašne i slične proizvode kao i delove tih proizvoda koji su navedeni u odgovarajućem delu propisa kojim se utvrđuje nomenklatura carinske tarife.

Obuća na koju se ne primenjuje ovaj pravilnik

Član 4

Ovaj pravilnik ne primenjuje se na:

- korišćenu (polovnu) obuću,
- zaštitnu obuću na koju se primenjuju propisi o ličnoj zaštitnoj opremi,
- obuću koja je predmet posebnih propisa,
- obuću za igračke (dečje lutke i slično).

Stavljanje na tržište i/ili u upotrebu i slobodan promet obuće

Član 5

Obuća se stavlja na tržište Republike Srbije i/ili u upotrebu ako su glavni delovi obuće i materijal glavnih delova obuće označeni u skladu sa zahtevima iz ovog pravilnika.

Obuća koja ispunjava zahteve iz stava 1. ovog člana stavlja se na tržište i/ili u upotrebu slobodno, bez ikakvih ograničenja.

Označavanje glavnih delova obuće

Član 6

Svaki glavni deo obuće označava se posebnim piktogramom ili navođenjem tekstualne informacije koja ima isto značenje i može da zameni piktogram, u skladu sa Prilogom - Piktogrami i tekstualne informacije (u daljem tekstu: Prilog), koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Prilikom označavanja gornjeg dela ili lica obuće ne uzimaju se u obzir dodaci ili pojačanja, kao što su ojačanja na zglobovima, ukrasi, kopče, trake, otvori za vezivanje i slični dodaci.

Označavanje materijala glavnih delova obuće

Član 7

Sastav svakog materijala od kojeg su izrađeni glavni delovi obuće označava se posebnim piktogramom ili navođenjem tekstualne informacije koja ima isto značenje, u skladu sa Prilogom.

Sastav materijala od kojeg su izrađeni glavni delovi obuće označava se tako što se piktogram ili tekstualna informacija stavlja na obuću u skladu sa Prilogom, i to kada određeni materijal predstavlja:

- najmanje 80% površine gornjeg dela ili lica obuće,
- najmanje 80% postave i uložne tabanice,
- najmanje 80% zapremine đona.

Ako nijedan od materijala od kojih je izrađena obuća ne čini najmanje 80% površine ili zapremine nekog od glavnih delova obuće, stavljuju se piktogrami ili tekstualne informacije za dva materijala sa najvećim procentualnim učešćem u tom delu obuće.

Označavanje obuće piktogramima ili tekstualnim informacijama

Član 8

Označavanje piktogramima ili tekstualnim informacijama vrši se isključivo na obući.

Piktogrami ili tekstualne informacije stavljuju se na najmanje jedan komad obuće u svakom paru štampanjem, utiskivanjem, stavljanjem nalepnice ili pričvršćivanjem etikete. Tekstualna informacija se sačinjava na srpskom jeziku za obuću domaće proizvodnje, a za obuću iz uvoza na jednom od službenih jezika zemalja članica Evropske unije, u skladu sa Prilogom.

Piktogram i tekstualna informacija su vidljivi, čitljivi, sigurno pričvršćeni i lako dostupni i imaju odgovarajuće dimenzije kako bi podaci na njima bili uočljivi i razumljivi.

Piktogram i tekstualna informacija ne smeju dovoditi u zabludu potrošača.

Proizvođač ili njegov zastupnik označava glavne delove obuće i sastav materijala glavnih delova obuće piktogramima ili tekstualnim informacijama u skladu sa Prilogom.

Proizvođač ili njegov zastupnik obezbeđuje tačnost piktograma i tekstualnih informacija na obući. Ako proizvođač ili njegov zastupnik nisu registrovani na teritoriji Republike Srbije, tačnost piktograma i tekstualnih informacija na obući obezbeđuje uvoznik.

Trgovac u trgovini na malo obezbeđuje da pisano obaveštenje na srpskom jeziku o značenju piktograma i tekstualnih informacija u skladu sa Prilogom bude dostupno potrošačima i vidno istaknuto na prodajnom mestu.

Zahtevi za dodatne pisane informacije koje prate obuću

Član 9

Obuću koja se isporučuje na tržište prate i dodatne pisane informacije o:

- veličini obuće;
- nazivu i sedištu proizvođača obuće, kao i uvozniku za obuću iz uvoza;
- namenskoj upotrebi obuće (kućna obuća, obuća za suvo vreme, obuća za kišu, sportska obuća i dr.);
- održavanju obuće;
- načinu izrade obuće (prošivena obuća, lepljena obuća, vulkanizovana obuća, i dr.).

Dodatne pisane informacije iz stava 1. ovog člana na srpskom jeziku sačinjava proizvođač ili njegov zastupnik, odnosno uvoznik za obuću iz uvoza.

Dodatne pisane informacije iz stava 1. ovog člana za obuću iz uvoza koje sačinjava uvoznik ne smeju se razlikovati od informacija koje je dao proizvođač ili njegov zastupnik na priveznici, etiketi, alkici, pakovanju obuće ili na samoj obući.

Dodatne pisane informacije se stavljuju na pakovanje obuće odnosno na priveznicu, etiketu ili alkicu uz pakovanje ili neposredno uz obuću na mestu prodaje, a izuzetno se mogu staviti i na obuću.

Dodatne pisane informacije se stavljuju na način da se ne ometa vidljivost i razumljivost piktograma i tekstualnih informacija o označavanju glavnih delova obuće i sastava materijala glavnih delova obuće.

Neodgovarajuće označavanje obuće

Član 10

Neodgovarajućim označavanjem obuće smatra se svako označavanje koje nije u skladu s odredbama ovog pravilnika.

Ako obuća koja se isporučuje na tržište nije označena u skladu sa odredbama ovog pravilnika, isporuka takve obuće može se ograničiti ili zabraniti u skladu sa zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, zaštita potrošača i trgovina.

Usklađenost sa propisima Evropske unije

Član 11

Ovaj pravilnik je usklađen sa svim načelima i bitnim zahtevima iz Direktive 94/11/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 23. marta 1994. godine o označavanju materijala glavnih delova obuće.

Prestanak važenja propisa

Član 12

Danom početka primene ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o tehničkim i drugim zahtevima za označavanje, deklarisanje i način pakovanja gotove kože i krvna, proizvoda od prirodne i veštačke kože ("Službeni glasnik RS", broj 56/09).

Prestanak važenja pojedinih odredaba

Član 13

Odredbe člana 9. ovog pravilnika prestaju da važe danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 14

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. jula 2015. godine.

Prilog PIKTOGRAMI I TEKSTUALNE INFORMACIJE

TABELA 1

PIKTOGRAMI GLAVNIH DELOVA OBUĆE I TEKSTUALNE INFORMACIJE

Piktogrami	Oznaka zemlje	Tekstualna informacija
	SRB	Gornji deo ili lice
	F	Tige
	D	Obermaterial
	IT	Tomaia
	NL	Bovendeel

	EN	Upper
	DK	Overdel
	GR	ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ
	ES	Empeine
	P	Parte superior
	CZ	Vrch
	EST	Pealne
	LV	Virsa
	LT	Viršus
	HU	Felsőrész
	M	Wićć
	PL	Wierzch
	SI	Zgornji del
	SK	Vrch
	BG	Лицева част
	RO	Față

	SRB	Postava i uložna tabanica
	F	Doublure et semelle de propreté
	D	Futter und Decksohle
	IT	Fodera e Sottopiede
	NL	Voering en inlegzool
	EN	Lining and sock
	DK	Foring og bindsål
	GR	ΦΟΔΡΕΣ
	ES	Forro y plantilla
	P	Forro e Palmilha
	CZ	Podšívka a stélka
	EST	Vooder ja sisetald
	LV	Odere un ieliekamā saistzole
	LT	Pamušalas ir įklotė
	HU	Bélés és fedőtalpbélés
	M	Inforra u suletta
	PL	Podszewka z wyściólką
	SI	Podloga in vložek (steljka)
	SK	Podšívka a stielka
	BG	Подплата и стелка
	RO	Căptușeală și acoperiș de branț

	SRB	Đon
	F	Semelle extérieure

D	Laufsohle
IT	Suola esterna
NL	Buitenzool
EN	Outer sole
DK	Ydersål
GR	ΣΟΛΑ
ES	Suela
P	Sola
CZ	Podešev
EST	Välistald
LV	Ārējā zole
LT	Padas
HU	Járótalp
M	Pett ta' barra
PL	Spód
SI	Podplat
SK	Podošva
BG	външно ходило
RO	Talpă exterioară

TABELA 2

PIKTOGRAMI MATERIJALA GLAVNIH DELOVA OBUĆE I TEKSTUALNE INFORMACIJE

Piktogrami kojima se označava sastav materijala glavnih delova obuće nalaze se pored piktograma glavnih delova obuće u skladu sa članom 8. ovog pravilnika i Tabelom 1.

Piktogrami	Oznaka zemlje	Tekstualna infomacija
	SRB	Koža *
	F	Cuir
	D	Leder
	IT	Cuoio
	NL	Leder
	EN	Leather
	DK	Læder
	GR	ΔΕΡΜΑ
	ES	Cuero
	P	Couros e peles curtidas
	CZ	Useň
	EST	Nahk
	LV	Āda
	LT	Oda

	HU	Bőr
	M	Ĝilda
	PL	Skóra
	SI	Usnje
	SK	Useň
	BG	Кожа
	RO	Piei cu față naturală
	SRB	Koža korigovanog lica
	F	Cuir enduit
	D	Beschichtetes Leder
	IT	Cuoio rivestito
	NL	Gecoat leder
	EN	Coated leather
	DK	Overtrukket læder
	GR	ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ
	ES	Cuero untado
	P	Couro revestido
	CZ	Povrstvená useň
	EST	Kaetud nahk
	LV	Pārkāpta āda
	LT	Padengta oda
	HU	Bevonatos bőr
	M	Ĝilda miksija
	PL	Skóra pokryta
	SI	Krito usnje
	SK	Povrstvená useň
	BG	кожа с покритие
	RO	Piei cu față corectată
	SRB	Tekstil
	F	Textile
	D	Textil
	IT	Tessili
	NL	Textiel
	EN	Textile
	DK	Tekstil-materialer
	GR	ΥΦΑΣΜΑ
	ES	Textil
	P	Téxteis
	CZ	Textilie
	EST	Tekstiil
	LV	Tekstilmateriāls

	LT	Tekstilé
	HU	Textil
	M	Tessut
	PL	Materiał włókienniczy
	SI	Tekstil
	SK	Textil
	BG	текстил
	RO	Textile
	SRB	Drugi materijali
	F	Autres matériaux
	D	Sonstiges Material
	IT	Altre materie
	NL	Overige materialen
	EN	Other materials
	DK	Andre materialer
	GR	ΑΛΛΑ ΥΛΙΚΑ
	ES	Otros materiales
	P	Outros materiais
	CZ	Ostatní materiály
	EST	Teised materjalid
	LV	Citi materiāli
	LT	Kitos medžiagos
	HU	Egyéb anyag
	M	Materjal iešor
	PL	Inny materiał
	SI	Drugi materiali
	SK	Iný materiál
	BG	Всички други материали
	RO	Alte materiale

* Umesto izraza "koža" može se koristiti izraz "koža pune zrnaste strukture", kao dodatna tekstualna informacija za materijal koji odgovara definiciji iz člana 2. stav 1. tačka 1. ovog pravilnika.